

ความต้องการบัณฑิตและคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์
ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ปี 2543 – 2545

สำนักวิจัยและบริการวิชาการ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักวิจัยและบริการวิชาการ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์)

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง “ความต้องการบัณฑิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ปี 2543 – 2545” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและคุณลักษณะของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ซึ่งเป็นผู้ใช้บัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 1,200 คน โดยใช้แบบสอบถามความต้องการบัณฑิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ปี 2543 – 2545 มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 525 ฉบับ และใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย จำนวน 508 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 42.33 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 75.2 อายุ 31 – 40 ปี ร้อยละ 56.7 วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 58.3 มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่ ร้อยละ 46.7 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน พิจารณาเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีคุณลักษณะในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) จำนวน 10 รายการ คือ ความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.73$) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.76$) ความสามารถในการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.70$) คุณภาพของผลงาน ($\bar{X} = 3.59$) การนำความรู้มาประยุกต์ใช้ ($\bar{X} = 3.84$) ความสามารถในการสื่อสารและแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 3.50$) ความสามารถในการสื่อสารและแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 3.47$) ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา ($\bar{X} = 3.95$) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.64$) และความสามารถในการทำงานที่มอบหมายให้สำเร็จ ($\bar{X} = 3.54$)

ส่วนผู้ใช้บัณฑิตที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตอยู่ในระดับปานกลาง 1 รายการ คือ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ

2. ด้านบุคลิกภาพ มีคุณลักษณะในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกรายการ ($\bar{X} = 3.92$) จำนวน 7 รายการ คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.78$) ความสามารถในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.91$) ความสนใจแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตน ($\bar{X} = 3.94$) ความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.11$) ความสามารถในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.86$) ความเป็นประชาธิปไตย ($\bar{X} = 3.92$) และความขยัน อดทน สู้งาน ($\bar{X} = 3.94$)

3. ด้านคุณธรรม มีคุณลักษณะในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกรายการ ($\bar{X} = 3.91$) จำนวน 5 รายการ คือ ความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.99$) ความซื่อสัตย์ สุจริต ($\bar{X} = 4.05$) ความมีวินัย ($\bar{X} = 3.76$) ความมีน้ำใจ/ความเสียสละ ($\bar{X} = 3.89$) และการตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 3.87$)

ในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์เข้าทำงาน นั้น ส่วนใหญ่มีความต้องการรับบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ร้อยละ 92.1 ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า สถาบันราชภัฏนครสวรรค์เป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการแรงงานของท้องถิ่นและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานมาช้านาน จึงเป็นสถาบันของชุมชนเพื่อชุมชนอย่างแท้จริง

คำนำ

การวิจัย เรื่อง “ความต้องการบัณฑิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต” มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความต้องการและคุณลักษณะของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ผลที่ได้จากการศึกษานี้ทางสถาบันราชภัฏนครสวรรค์จะได้นำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายด้านการผลิตบัณฑิต ปรับกระบวนการผลิตบัณฑิต และพัฒนาสมรรถภาพของบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการแรงงานของสังคมและท้องถิ่นต่อไป

การทำวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ เนื่องจากได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากหลายฝ่าย ทั้งหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานเอกชนทั้งในและนอกเขตจังหวัดนครสวรรค์ ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลในครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

สำนักวิจัยและบริการวิชาการ

สถาบันราชภัฏนครสวรรค์

พฤษภาคม 2547

สารบัญ

	หน้า	
บทกัตย่อ		
คำนำ		
สารบัญ		
บทที่ 1	บทนำ	
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1
	ขอบเขตของการวิจัย	1
	นิยามศัพท์เฉพาะ	2
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
	ข้อจำกัดของการวิจัย	2
บทที่ 2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
	การวิเคราะห์ข้อมูล	25
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต	28
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิต	30
	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการบัณฑิต	34
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย	
	สรุปผลการวิจัย	38
	อภิปรายผลการวิจัย	41
	ข้อเสนอแนะ	42
บรรณานุกรม		43
ภาคผนวก		44

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศของผู้ใช้บัณฑิต	28
ตารางที่ 2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุของผู้ใช้บัณฑิต	28
ตารางที่ 3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ใช้บัณฑิต	29
ตารางที่ 4	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งงานของผู้ใช้บัณฑิต	29
ตารางที่ 5	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต จำแนกตามด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ	30
ตารางที่ 6	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต จำแนกตามด้านบุคลิกภาพ	31
ตารางที่ 7	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต จำแนกตามด้านคุณธรรม	32
ตารางที่ 8	แสดงจำนวนและร้อยละของความต้องการรับบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ เข้าทำงานของผู้ใช้บัณฑิต	34
ตารางที่ 9	แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับความต้องการรับบัณฑิตเข้าทำงาน จำแนกตามสถาบันการศึกษา	34
ตารางที่ 10	แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับสาขาวิชาที่มีความต้องการรับบัณฑิตเข้าทำงาน	35
ตารางที่ 11	แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับจุดเด่นของบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์	36
ตารางที่ 12	แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับจุดด้อยของบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์	36

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนของประเทศประสบปัญหาหลายด้าน ส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับมีความสามารถไม่เหมาะสมกับโลกของงานที่ต้องปฏิบัติ และไม่สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ ส่วนหนึ่งยังมีความบกพร่องในเรื่องความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และความมุ่งมั่นในการประกอบวิชาชีพ ส่งผลต่อการพัฒนาคนและความก้าวหน้าของประเทศ

เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งมั่นจะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบัณฑิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ในฐานะที่สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ มีส่วนร่วมในการผลิตบัณฑิตตั้งแต่ก่อตั้งเป็นโรงเรียนการฝึกหัดครูมาจนถึงปัจจุบัน และได้ผลิตบัณฑิตเพื่อสนองความต้องการของแรงงานของสังคมและท้องถิ่นตลอดมา สถาบันได้ตระหนักถึงความสำคัญในภารกิจทางด้านการจัดการศึกษา และความมุ่งมั่นในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคมมาโดยตลอด จึงได้มีการศึกษาความต้องการบัณฑิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิตขึ้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายด้านการผลิตบัณฑิต ปรับกระบวนการผลิตบัณฑิต และการพัฒนาศักยภาพของบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการแรงงานในอนาคตได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ซึ่งเป็นผู้ใช้บัณฑิตของสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ปี 2543 - 2545 ซึ่งได้ข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหลังสำเร็จการศึกษา จำนวน 1,200 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

2.1 ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตในแต่ละโปรแกรมวิชาที่อยู่ในสาขาวิชาของสถาบันราชภัฏนครสวรรค์

2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม จริยธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

บัณฑิต หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีรวมทั้งภาคปกติและภาคกศ.บป. จากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2543 – 2545

ผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง หรือบุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์กรในระดับผู้บริหารที่มีผู้ใต้บังคับบัญชา มีอำนาจในการบริหารว่ากล่าวตักเตือนผู้ใต้บังคับบัญชาได้ โดยผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นบัณฑิตที่จบจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์

ความต้องการบัณฑิต หมายถึง ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตในแต่ละโปรแกรมวิชาที่อยู่ในสาขาวิชา ของสถาบันราชภัฏนครสวรรค์

คุณลักษณะของบัณฑิต หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการบัณฑิต และคุณลักษณะของบัณฑิต เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายด้านการผลิตบัณฑิต ปรับกระบวนการผลิตบัณฑิต การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการพัฒนาสมรรถภาพของบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการแรงงานในอนาคต ซึ่งส่งผลให้บัณฑิตมีคุณภาพและการมีงานทำของบัณฑิตด้วย

ข้อจำกัดของการวิจัย

เนื่องจากบัณฑิตส่วนใหญ่ระบุที่อยู่ของสถานที่ทำงานไม่ชัดเจน และมีสถานที่ทำงานซ้อนกันหลายหน่วยงาน จึงทำให้สถานที่ทำงานของบัณฑิตมีจำนวนไม่มากนัก ประกอบกับการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ทำให้โอกาสที่จะได้รับแบบสอบถามกลับคืนมามีค่อนข้างน้อย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ความต้องการบัณฑิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ปี 2543 – 2545 ได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎี เอกสาร บทความ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตสถาบันราชภัฏ
2. แนวคิดการปฏิรูปสถาบันราชภัฏ
3. กระบวนการสร้างและพัฒนาบัณฑิต
4. ประวัติของสถาบันราชภัฏนครสวรรค์
5. การศึกษาท่ามกลางตลาดแรงงาน
6. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์
7. คุณลักษณะของบุคลากรที่หน่วยงานต้องการ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตสถาบันราชภัฏ

1.1 นโยบายและแนวทางการรับนักศึกษาของสถาบันราชภัฏ

นโยบายและแนวทางการรับนักศึกษา ปีการศึกษา 2546 ของสถาบันราชภัฏ เพื่อให้การรับนักศึกษา ปีการศึกษา 2546 ของสถาบันราชภัฏสามารถตอบสนองความมุ่งหมายของรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ตามศักยภาพความพร้อมของสถาบัน สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏจึงได้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาและแนวทางการรับนักศึกษา ดังนี้

1.1.1 ให้สถาบันราชภัฏรับนักศึกษาด้วยกระบวนการที่เป็นธรรม เสมอภาค โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

1.1.2 ด้านเป้าหมายนักศึกษา ให้พิจารณา ดังนี้

1.1.2.1 ให้สถาบันราชภัฏรับนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ให้มากขึ้น โดยเฉพาะสถาบันราชภัฏในโครงการเงินกู้ธนาคารโลก เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ และโครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์

1.1.2.2 ลดการรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา ตามแนวทางปฏิรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

1.1.2.3 สาขาวิชาศิลปศาสตร์และบริหารธุรกิจ หากต้องเพิ่มจำนวนการรับนักศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของท้องถิ่น ควรให้มีการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพในรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย มีประสิทธิภาพ

1.1.2.4 ให้สถาบันราชภัฏลดการผลิตนักศึกษาในโปรแกรมวิชาที่มีการอัตราการใช้งานสูง และเพิ่มการรับนักศึกษาในโปรแกรมวิชาที่ขาดแคลนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

3. ให้สถาบันราชภัฏเปิดรับนักศึกษาเพื่อให้โอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่ประชาชนในท้องถิ่น และให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้ารับการศึกษาตามศักยภาพ ความพร้อมและความสนใจ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงศักยภาพ ความพร้อมในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพมาตรฐานเป็นสำคัญ

4. ให้ชุมชน ท้องถิ่น และสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษา

5. ให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และเสียเปรียบในสังคม

6. หลักสูตรและ โปรแกรมวิชาที่จะบรรจุลงในแผนรับนักศึกษาได้ จะต้องเป็นหลักสูตร/โปรแกรมวิชาที่ได้รับอนุมัติจากสภาการฝึกหัดครู หรือคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏและสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนรับรองคุณภาพเรียบร้อยแล้ว

1.2 แนวทางการรับนักศึกษา

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามนโยบายดังกล่าว จึงได้กำหนดแนวทางการรับนักศึกษาไว้ดังนี้

1.2.1 ให้กลุ่มสถาบันราชภัฏ และสถาบันราชภัฏร่วมกันรับนักศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย 2 แนวทาง คือ

1.2.1.1 การสอบคัดเลือก

1.2.1.2 การคัดเลือก เช่น ความสามารถทางวิชาการ (เรียนดี) – ความสามารถพิเศษ (ด้านกีฬา ดนตรี นาฏศิลป์ ศิลป ผู้นำเชียร์ ฯลฯ) – นักเรียนดีเด่น หรือบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม – เครือข่ายชุมชน หรือ – วิธีการอื่นตามแต่ละกลุ่มสถาบันราชภัฏ และสถาบันราชภัฏกำหนด

1.2.2 ให้กลุ่มสถาบันราชภัฏ และสถาบันราชภัฏให้ความสำคัญในการพิจารณาจากประวัติการเรียนในระดับชั้นที่ผ่านมา ร่วมใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณารับนักศึกษาด้วย

1.2.3 ให้กลุ่มสถาบันราชภัฏ และสถาบันราชภัฏทุกแห่งดำเนินการรับนักศึกษาโดยกำหนดวิธีการรับนักศึกษา ขั้นตอน และระยะเวลาในการดำเนินการเอง เมื่อจัดทำประกาศการรับสมัครตามรูปแบบที่กำหนดประจำปีแล้วให้รายงานรายละเอียดดังกล่าวให้สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏทราบทันที

1.2.4 การรายงานผลการรับนักศึกษาของสถาบันราชภัฏต้องรายงานให้สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏทราบภายในเดือนพฤษภาคม 2546 เพื่อจะได้รายงานกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

1.3 มาตรการการปฏิรูปการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรการการปฏิรูปการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันราชภัฏ
มีดังต่อไปนี้

1.3.1 ศึกษา วิจัย แนวโน้มความต้องการของท้องถิ่นและประเทศ เพื่อผลิตกำลังคนให้สอดคล้อง พัฒนารูปแบบการรับนักศึกษา และการจัดการศึกษาให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตทั้งในระบบ นอก ระบบและตามอัธยาศัย พัฒนาระบบหลักเกณฑ์ วิธีการเทียบโอน ผลการเรียนรู้การสะสม ผลการเรียนรู้แบบต่าง ๆ

1.3.2 จัดกระบวนการเรียนการสอนให้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา และเกิดขึ้นได้ทั้งในระดับตัวผู้เรียน ระดับห้องเรียน และระดับนอกเหนือห้องเรียน ปรับปรุงและพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการศึกษาให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการศึกษา

1.3.3 ดำเนินการวิจัยด้วยการมีประสบการณ์ตรง เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการพัฒนาท้องถิ่น

1.3.4 ส่งเสริมให้สถาบันราชภัฏแต่ละแห่งพัฒนาความเชี่ยวชาญใน โปรแกรมวิชาที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของท้องถิ่นและศักยภาพของสถาบันจนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ และมีมาตรฐานระดับสากล

1.3.5 เร่งจัดระบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเร่งรัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันราชภัฏให้สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการอุดมศึกษาของชาติตามความพร้อม ศักยภาพ และวิสัยทัศน์ของแต่ละแห่ง

1.3.6 เร่งรัด จัดเตรียมความพร้อมสถาบันราชภัฏแต่ละแห่งเพื่อการประกันคุณภาพภายนอก

1.4 การประกันคุณภาพการศึกษา

สถาบันราชภัฏกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ได้ดำเนินการดังนี้

1.4.1 จัดทำและพัฒนาโปรแกรมวิชาเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ กิจกรรมที่ดำเนินการได้แก่

- (1) จัดทำร่างมาตรฐานโปรแกรมวิชา
- (2) จัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาโปรแกรมวิชา
- (3) จัดทำระบบเครือข่ายโปรแกรมวิชา
- (4) จัดทำข้อทดสอบ (Exit Examination)

ผลที่ปรากฏ

- (1) มีมาตรฐานโปรแกรมวิชาที่มีผู้ทรงคุณวุฒิหรือองค์กรวิชาชีพรับรอง
- (2) มีรายงานผลการดำเนินแผนกลยุทธ์และระบบเครือข่าย
- (3) มีผลการทดสอบนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ของแต่ละโปรแกรมวิชา

1.4.2 ศึกษาวิจัยคุณลักษณะของบัณฑิตที่จบการศึกษาจากสถาบันราชภัฏปี 2544

ผลที่ปรากฏ

จากการศึกษาวิจัยบัณฑิตมีคุณลักษณะสำคัญตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

- (1) มีความซื่อสัตย์
- (2) มีความรักเพื่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อม
- (3) มีความรับผิดชอบ
- (4) มีความขยัน ใฝ่เรียนและอดทน
- (5) มีความสามารถในการทำงานร่วมกับคนอื่น
- (6) มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร
- (7) มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าทำ
- (8) มีความใฝ่รู้และแสวงหาความรู้
- (9) มีความรู้ลึกซึ้งในสาขาที่เรียน
- (10) มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ไปใช้ประโยชน์
- (11) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- (12) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล
- (13) มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์
- (14) มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร

1.4.3 กำหนดมาตรฐานการผลิตครู หรือมาตรฐานบัณฑิตครู โดยกำหนดเป็นมาตรฐานกลาง และจัดทำข้อสอบวัดความสามารถในการเรียนรู้ด้านความเป็นครูดี

ผลที่ปรากฏ

- (1) ได้ทราบผลการบริหารจัดการเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันราชภัฏ
- (2) ผลการประเมินคุณภาพในองค์ประกอบ “การพัฒนานักศึกษา” พบว่า สถาบันราชภัฏผ่านการประเมินคุณภาพจำนวนร้อยละ 61.53 ของสถาบันราชภัฏทั้งหมดเป็นอันดับ 1 ขององค์ประกอบคุณภาพ 9 องค์ประกอบ

1.4.4 กำหนดแนวทางการช่วยเหลือนักศึกษาที่มีปัญหาด้านการเรียน เศรษฐกิจและการปรับตัว โดยดำเนินการดังนี้

- (1) ให้ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
- (2) จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาตามรายโปรแกรมวิชา
- (3) จัดให้มีกองทุนเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือนักศึกษา ในลักษณะให้เปล่า โดยไม่มีข้อผูกพัน

ผลที่ปรากฏ

(1) สนับสนุนทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาสำหรับ 41 สถาบันราชภัฏ ปี 2544 ในวงเงิน 13,397,490,838.98 บาท จำนวนผู้กู้ 41 สถาบัน เท่ากับ 421,223 ราย คิดเป็นร้อยละ 25-30 ของนักศึกษาทั้งหมด ผู้กู้รายใหม่ปี 2544 เท่ากับ 15,425 ราย

(2) คณาจารย์ผู้สอนของสถาบันราชภัฏทุกคนต้องเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสำหรับนักศึกษา

(3) มีกองทุน-มูลนิธิทั้งภายในหน่วยงานของสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ และกองทุนภายนอกที่หน่วยงานและองค์กรภายนอกให้ทุนสนับสนุนนักศึกษา

2. แนวคิดการปฏิรูปสถาบันราชภัฏ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 9 และนโยบายของรัฐบาลปัจจุบัน มุ่งเสริมสร้างฐานรากของสังคมให้เข้มแข็ง ปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้มีความสมดุลและยั่งยืน ในฐานะของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีบทบาทในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และสร้างองค์ความรู้ สถาบันราชภัฏจึงได้กำหนดปรัชญา อุดมการณ์ในการจัดการอุดมศึกษา และดำเนินภารกิจของสถาบันไว้ 3 ประการ คือ

2.1 จัดการอุดมศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ความเข้มแข็งของชุมชน เป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศให้เข้มแข็ง ยั่งยืน เป็นอิสระสามารถพึ่งตนเอง และพัฒนาขีดความสามารถที่แท้จริงในการแข่งขันและการอยู่ร่วมกันกับนานาประเทศอย่างมีศักดิ์ศรี รวมทั้งช่วยลดปัญหาต่างๆที่ส่งสมอยู่ในสังคม ทั้งปัญหาช่องว่างทางเศรษฐกิจ สังคม ความเสื่อมโทรมของทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และความขัดแย้ง การแย่งชิงทรัพยากรในสังคมซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ และด้วยความเข้มแข็งของชุมชนเกิดจากระบวนการเรียนรู้ของชุมชน การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนจึงถือเป็นพันธกิจที่สำคัญประการหนึ่งของของสถาบันการศึกษา รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะสถาบันราชภัฏ ในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น สถาบันราชภัฏจึงมุ่งปฏิรูปการจัดการอุดมศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ร่วมกับนักศึกษา คณาจารย์ เพื่อให้ชุมชนมีขีดความสามารถในการเรียนรู้ เข้าใจตนเอง เท่าทันสังคม สามารถพิจารณา ถัดสินใจ แก้ปัญหา พัฒนาได้ด้วยตนเอง ดำรงชีวิตได้เหมาะสม ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ ใช้การวิจัยและพัฒนาแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน นักศึกษา คณาจารย์ โดยบูรณาการการวิจัยและพัฒนาเข้ากับการเรียนการสอน การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างท้องถิ่นและสถาบันการศึกษา โดยผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากท้องถิ่น สังคม จากกระบวนการปฏิบัติ โดยใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือเรียนรู้ ชุมชนเป็นห้องเรียน อันจะส่งผลให้บัณฑิตที่จะจบเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

2.2 พัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยไทยเพื่อความเป็นไท

ความเป็นมหาวิทยาลัยไทย เพื่อความเป็นไท" หมายความว่า ต้องเป็นมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่บนความประสานสัมพันธ์ระหว่าง การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของสังคมไทย ที่จัดการศึกษา เพื่อผลิตบัณฑิต และพัฒนาบุคลากรให้คงเอกลักษณ์ ศักดิ์ศรี และสำนึกแห่งความเป็นไทย ผูกพันกับท้องถิ่น สามารถเรียนรู้ พึ่งพาตนเองได้อย่างเป็นอิสระ เป็นไททางความคิด และปฏิบัติตามหลักศาสนธรรมภายใต้วัฒนธรรมแห่งท้องถิ่นของตน สถาบันราชภัฏต่างๆต้องเป็นมหาวิทยาลัยที่ทำการศึกษา วิจัยเพื่อเรียนรู้ท้องถิ่น สังคม ภูมิปัญญาไทย เพื่อใช้เป็นต้นทุน ผสมผสานกับศาสตร์สากล ต่อยอดองค์ความรู้ให้้องงาม นำมาใช้ในการแก้ปัญหา พัฒนาที่เหมาะสม อันจะทำให้สังคมไทยสามารถพึ่งพาตนเองทางปัญญา นำไปสู่การพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจและสังคม และการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสังคมไทยต่อไป

2.3 ผลิตบัณฑิตที่เหมาะสมกับโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง

สังคมไทยปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลก ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และส่งผลกระทบต่อทุกส่วนของสังคมไทยอย่างมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้น นอกจากมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความเป็นไทยแล้ว สถาบันราชภัฏจึงมุ่งผลิตบัณฑิตที่สามารถดำรงชีวิต ประกอบอาชีพในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้ได้เหมาะสม อยู่ในโลกปัจจุบันอย่างมีความสุข ด้วยการจัดการกระบวนการพัฒนา คุณลักษณะที่จำเป็นของคนรุ่นใหม่ โดยเน้นคุณค่าความสามารถในการเรียนรู้ ความกตริเริ่ม สร้างสรรค์ มีเหตุผล ความสามารถทางภาษาต่างประเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถในการทำงานร่วมกัน การยอมรับความแตกต่างทางความคิด ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม มีความรักในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และเพื่อนมนุษย์

3. กระบวนการสร้างและพัฒนาบัณฑิต

แนวคิดสำคัญในการพัฒนาบัณฑิตคือหลักไตรสิกขา ที่ประกอบด้วยศีล สมาธิ และปัญญา บัณฑิตที่ได้พัฒนาถึงพร้อมด้วยไตรสิกขา จะมีคุณลักษณะดังนี้

- * มีศีลสมบูรณ์ หมายถึง มีพฤติกรรมทางกายและวาจาที่เหมาะสม สามารถดำรงตนและอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข
- * มีจิตสมบูรณ์ หมายถึง มีสุขภาพจิตดี สงบ เย็น สุขุม เข้มแข็ง มุ่งมั่น และอดทนต่อความยุ่งยากทั้งปวง
- * มีปัญญาสมบูรณ์ หมายถึง มีความเชื่อ และความคิดที่ถูกต้องตามความเป็นจริง

บัณฑิตในยุคใหม่ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการเผชิญปัญหา และจัดการกับสถานการณ์ต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ คือ มีความชาญฉลาดในการเปลี่ยนแปลงแนวความคิดเป็นการกระทำโดย

อาศัยความรู้ ทักษะ และจินตนาการ ได้อย่างเหมาะสมเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ และของเหตุการณ์และบุคคล มีปรีชาสามารถในด้านวิชาการและวิชาชีพ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

กระบวนการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรต้องจัดแบบใช้ความจริง ใช้ตัวปัญหาเป็นตัวตั้ง จัดบูรณาการรวมหน่วยในรูปของกลุ่มปัญหา (วิชา) ให้ได้ และมีการเปลี่ยนแปลงเป็นพลวัตเสมอ การเรียนการสอนจะต้องเน้นการเรียนรู้จากความจริง การเรียนจากวิธีการวิพากษ์วิจารณ์เป็นฐาน การเรียนแบบรวมหมู่ การเรียนจากธรรมชาติ การเรียนโดยใช้สาสนกรรมเป็นแกนหลัก และการจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับปัญหาชุมชนท้องถิ่น ปรับแหล่งค้นคว้าให้เหมาะสม และใช้ฐานความรู้จากการวิจัยแบบท้องถิ่น ฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น ฐานชุมชน ฐานทรัพยากร ฐานวัฒนธรรม และฐานเศรษฐกิจเพื่อการพึ่งตนเองให้มากที่สุด

4. ประวัติของสถาบันราชภัฏนครสวรรค์

ตั้งอยู่เลขที่ 398 หมู่ที่ 9 ถนนสวรรคตวิถี ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ บริเวณที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งมีเนื้อที่ประมาณ 108 ไร่ 3 งาน 52 ตารางวา และยังมีพื้นที่บริเวณ ตำบลหนองกรด 16 ไร่ และกรมราชทัณฑ์ มอบให้ที่บริเวณเขาแรด ในส่วนที่สถาบันครองอยู่ประมาณ 160 ไร่ อยู่ในาร่างอุรุณประมาณ 100 ไร่ และบริเวณที่ชาวบ้านบุกรุก อีกประมาณ 300 ไร่

สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ เริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2465 โดยมีชื่อเดิมว่า "โรงเรียนฝึกหัดครูมูลกสิกรรม" ประจําฉนวนทลนครสวรรค์ โดยรับนักเรียนที่จบชั้นประถมปีที่ 4 มาเรียน 2 ปี ตามหลักสูตรกระทรวงธรรมการ นักเรียนที่จบแล้วจะได้รับวุฒิกูมูล โดยมีนายสวัสดิ์ กัณเหนดร เป็นครูใหญ่ ต่อมาได้รับบรรดาศักดิ์เป็น "ขุนกัณเหนดรศึกษากร"

พ.ศ.2472 โรงเรียนฝึกหัดครูมูลกสิกรรม ได้ย้ายไปตั้งบริเวณเขากบ ระหว่างวัดเขาช่องลม กับโรงเรียนเขากบ (วิวัฒน์สุขวิทยา) โดยมีนายเกษม พุ่มพวง เป็นครูใหญ่

พ.ศ.2475 ถูกยุบไปพร้อมกับโรงเรียนฝึกหัดครูมูลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2 ปี

พ.ศ.2477 ได้ถูกตั้งเป็น โรงเรียนประถมวิสามัญเกษตรกรรม รับผู้จบชั้นประถมปีที่ 4 และประถมปีที่ 5 เรียนในชั้นประถมเกษตรกรรม ปีที่ 1 และชั้นประถมเกษตรกรรมปีที่ 2 โดยมีระยะเวลาเรียน 2 ปี มีนายจรูญ สุวรรณมาศ เป็นครูใหญ่

พ.ศ.2479 จังหวัดได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้เปิดรับนักเรียนครูประกาศนียบัตรจังหวัด (กฐ.ว.) ขึ้นเป็นครั้งแรก

พ.ศ.2483 เปิดรับนักเรียนฝึกหัดครูประชาบาล (ป.บ.) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นประถมปีที่ 4 มีหลักสูตรการเรียน 3 ปี

- พ.ศ.2487 เปิดสอนชั้นฝึกหัดครูประถมปีที่ 1 (ป.ป.) มีนายศิริ อาจละกะ เป็นครูใหญ่
- พ.ศ.2498 ย้ายฝึกหัดครูมูล และเปิดรับนักเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) โดยรับผู้จบ ม.6 มาเรียน 2 ปี ใช้ชื่อว่า "โรงเรียนฝึกหัดครู นครสวรรค์" มีนายพร้อม ปริงทอง เป็นครูใหญ่
- พ.ศ.2503 กระทรวงศึกษาธิการ ได้แต่งตั้งให้ นายเต็ม จันทะชุม มาดำรงตำแหน่ง อาจารย์ใหญ่ แทนนายพร้อม ปริงทอง
- พ.ศ.2508 กรมการฝึกหัดครูได้แต่งตั้ง นายประธาน จันทระเจริญ มาดำรงตำแหน่ง อาจารย์ใหญ่ สืบต่อจากนายเต็ม จันทะชุม
- พ.ศ.2511 ยกฐานะโรงเรียนฝึกหัดครูขึ้นเป็น "วิทยาลัยครู" เปิดสอนทั้งระดับ ป.กศ. และป.กศ.สูง
- พ.ศ.2512 กรมการฝึกหัดครูได้มีโครงการการผลิตครูตามฉุกเฉินขึ้น จึงได้เปิดหลักสูตร "ประกาศนียบัตรครูประถมศึกษา" (ป.ป.) สำหรับผู้จบ ม.ศ.5 มาเรียน อีก 1 ปี รวมทั้งเปิดรับนักศึกษาภาคค่ำรุ่นแรกทั้งระดับ ป.กศ. และระดับ ป.กศ.สูง
- พ.ศ.2517 เปิดรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี "ครุศาสตรบัณฑิต" วิชาเอกสังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ รับผู้จบ ป.กศ. สูง หรืออนุปริญญา เข้ามาเรียน 2 ปี
- พ.ศ.2521 เปิดรับนักศึกษาในโครงการอบรมครู และบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (อ.ค.ป.) และปีนี้เองทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ดร.หอม กลายานนท์ มาดำรงตำแหน่งอธิการวิทยาลัยครูนครสวรรค์ สืบต่อจาก ดร.วิเชียร แสนโสภณ
- พ.ศ.2524 เปิดรับนักศึกษาภาคปกติสาขาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. 4 ปี) ในวิชาเอก สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ทั่วไป
- พ.ศ.2526 เปิดรับนักศึกษาหลักสูตร ป.กศ.สูง วิชาเอกเทคนิคการอาชีพดังต่อไปนี้ คือ เทคนิคการอาชีพกสิกรรม เทคนิคการอาชีพวารสารและการประชาสัมพันธ์ และเทคนิคการอาชีพไฟฟ้า
- พ.ศ.2527 เปิดรับนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญาศิลปศาสตร์ (อ.ศศ.) มีวิชาวารสารและการประชาสัมพันธ์ วิชาดนตรี และอนุปริญญาวิทยาศาสตร์ (อ.วท.) มีวิชา ไฟฟ้า พืชศาสตร์ และมีคณะวิชาวิทยาการจัดการ เพิ่มขึ้นรวมเป็น 4 คณะ วิชา คือ คณะวิชาครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะวิทยาการจัดการ
- พ.ศ.2529 เปิดรับนักศึกษาในโครงการ "จัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ"

(กศ.บป.) ทั้งในระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี ทั้งสาขาครุศาสตร์ สาขา
ศิลปศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์

- พ.ศ.2530 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง รศ.วิทยา รุ่งอดุลพิศาล มา
ดำรงตำแหน่งอธิการวิทยาลัยครูนครสวรรค์ สืบต่อจาก ดร.หอม กลายานนท์
- พ.ศ.2531 เปิดรับนักศึกษาในสาขาศิลปศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์ ทั้งในระดับ
อนุปริญญา และระดับปริญญาตรี ระดับอนุปริญญาศิลปศาสตร์ (อ.ศศ.)
เปิดโปรแกรมวิชาดนตรี วิชาอังกฤษธุรกิจ ระดับปริญญาตรี (ศศ.บ.) เปิด
โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ นิเทศศาสตร์ วัฒนธรรมศึกษา ระดับ
อนุปริญญาวิทยาศาสตร์ (อ.วท.) เปิด โปรแกรมวิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ไฟฟ้า
และระดับปริญญาตรี(วท.บ.) เปิด โปรแกรมวิชา พืชศาสตร์ กับโปรแกรมวิชา
เกษตรศาสตร์
- พ.ศ.2532 เปิดสอนระดับอนุปริญญาวิทยาศาสตร์ โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์
- พ.ศ.2533 เปิดสอนระดับอนุปริญญาวิทยาศาสตร์ โปรแกรมวิชาเคมีปฏิบัติการ และระดับ
ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) หลักสูตร 2 ปี โดยเปิดโปรแกรม
วิชาเทคโนโลยีการเกษตร
- พ.ศ.2534 เปิดสอนระดับอนุปริญญาวิทยาศาสตร์ โปรแกรมวิชาเซรามิกส์ และ
เปิดสอนนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ค.บ. 4 ปี) ใน โครงการครุทายาท
(ระดับมัธยม) 3 โปรแกรมวิชา ได้แก่ เกษตรกรรม ฟิสิกส์ และ ชีววิทยา
- พ.ศ.2535 ได้รับพระราชทานชื่อจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็น "สถาบัน
ราชภัฏนครสวรรค์" เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2535
- พ.ศ.2535 เปิดสอนระดับอนุปริญญาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาธุรกิจการท่องเที่ยว
- พ.ศ.2536 เปิดสอนระดับอนุปริญญาวิทยาศาสตร์ โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการอาหาร
- พ.ศ.2536 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง รศ.ดร.ประเทือง ภูมิภัทราคม มาดำรง
ตำแหน่งอธิการวิทยาลัยครูนครสวรรค์เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2536 สืบต่อจาก
รศ.วิทยา รุ่งอดุลพิศาล
- พ.ศ. 2538 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง รศ.สุพล บุญทรง มาดำรงตำแหน่ง
อธิการบดีสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2538
- พ.ศ.2541 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง รศ.ดร.ประเทือง ภูมิภัทราคม มาดำรง
ตำแหน่งอธิการบดีสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2541
- พ.ศ.2542 เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและสาขาหลัก
สูตรและการสอน

พ.ศ.2543 เปิดศูนย์ให้การศึกษาชั้นนาท สอนระดับอนุปริญญา,ปริญญาตรี, ระดับ
บัณฑิตศึกษา สาขาบริหารการศึกษา และศูนย์ให้การศึกษาจังหวัดอุทัยธานี
สอนระดับอนุปริญญา ,ปริญญาตรี

5. การศึกษากับภาวะตลาดแรงงาน

จากการศึกษาของ Bauer และคณะ (1990 อ้างใน กุศล สุนทรธาดา และคณะ 2539) ได้
คาดประมาณอุปทานของแรงงานให้แปลงไปตามระดับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ พบว่า การเพิ่ม
ขึ้นของแรงงานได้ลดลงจากร้อยละ 1.77 ในช่วง พ.ศ. 2533 – 2543 เป็นร้อยละ 1.00 ในช่วง พ.ศ.
2543 – 2553 และทำนายว่าแรงงานจะเริ่มขาดแคลนหลังจากปี พ.ศ. 2548 และจะรุนแรงมากขึ้นใน
ช่วงต่อ ๆ ไป ยิ่งเศรษฐกิจโตขึ้นมากเท่าไรการขาดแคลนแรงงานก็ยิ่งรุนแรงมากขึ้นเท่านั้น

การเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วในช่วงต้นทศวรรษ พ.ศ. 2530 อันเป็นผลมาจากการ
ขยายตัวของการลงทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะสาขาหัตถอุตสาหกรรมซึ่งมีส่วนแบ่งการลงทุน
สูงที่สุด ส่งผลทำให้ความต้องการแรงงานทุกประเภทเพิ่มขึ้น ปริมาณการจ้างงานเพิ่มขึ้นทั่วประเทศ
ถึงเกือบร้อยละ 3 ต่อปี โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2530 – 2534 ในขณะที่อุปทานของกำลังแรงงาน
ชะลอตัวลงมาจนต่ำกว่าร้อยละ 2.5 การที่อุปสงค์ของกำลังแรงงานเพิ่มขึ้นเร็วกว่าอุปทานของแรงงาน
ก่อให้เกิดผลกระทบต่อตลาดแรงงานหลายประการ กล่าวคือ ทำให้อัตราค่าจ้างเพิ่มสูงขึ้น ต้นทุน
การผลิตสูงขึ้น แม้ว่าจะทำให้ลูกจ้างจำนวนมากได้รับประโยชน์มากขึ้นก็ตาม แต่ทำให้การแข่งขันใน
ตลาดโลกเป็นไปได้ยากขึ้น ประกอบกับมีผู้ผลิตรายใหม่ เช่น จีน และเวียดนาม ซึ่งมีค่าแรงถูกกว่า
เข้ามาเป็นคู่แข่ง ทำให้โรงงานบางแห่งต้องปรับตัว โดยหันมาใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้น เพื่อยกระดับ
สินค้าให้มีคุณภาพสูงขึ้นและเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ โดยจ้างแรงงานที่มีการศึกษาหรือมีทักษะ
ที่สูงกว่ามาทำงานกับเครื่องจักรที่ใช้เทคโนโลยีสูงขึ้น และบางแห่งก็นำเข้าแรงงานที่มีทักษะจาก
ต่างประเทศด้วย

นอกจากนี้อุตสาหกรรมส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในทศวรรษ พ.ศ. 2530 มักเป็นกิจการร่วมทุนกับ
ชาวต่างประเทศมีการใช้ทุนและเทคโนโลยีระดับสูงซึ่งผลิตเพื่อส่งออก เช่น อุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์
อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ กอปรกับรัฐมีนโยบายกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค ทำให้มี
นิคมอุตสาหกรรมเกิดขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ โครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งตะวันออกและชายฝั่งทะเล
ภาคใต้ และโครงการที่สี่เหลี่ยมห้าเหลี่ยมเศรษฐกิจที่กำลังเกิดขึ้นมา อุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่
เป็นอุตสาหกรรมสมัยใหม่ที่ต้องใช้เทคโนโลยีระดับสูง เช่น อุตสาหกรรมปิโตรเคมี ในพื้นที่ชาย
ฝั่งทะเลตะวันออก เป็นต้น ซึ่งอุตสาหกรรมดังกล่าวนิยมจ้างแรงงานที่มีพื้นฐานการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาขึ้นไป โดยเฉพาะมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา นอกจากนี้ยังมีความต้องการ

ช่างเทคนิคและวิศวกรสูงขึ้นอีกด้วย จนสถาบันการศึกษาผลิตไม่ทัน ทำให้เอกชนและสถานศึกษาต้องออกมาช่วยกันผลิตบุคลากร เพื่อสนองความต้องการของตลาด (กุศล สุนทรธาดา, 2539)

การที่อุปทานของแรงงานในระดับต่าง ๆ มีการปรับตัวช้ากว่าอุปสงค์ของแรงงาน ทำให้เกิดการขาดแคลนแรงงานบางประเภท ได้แก่ แรงงานประเภทที่มีทักษะสูงหรือแรงงานกึ่งฝีมือ (เช่น ช่างเทคนิค หัวหน้างานที่มีความชำนาญ) ในอนาคตการพัฒนาอุตสาหกรรมของแรงงานไทยมีแนวโน้มว่าจะเป็นอุตสาหกรรมที่มีการใช้เทคโนโลยีสูงขึ้น โดยเฉพาะเทคโนโลยีประเภทเครื่องจักรอัตโนมัติและเทคโนโลยี ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ในด้านการสื่อสาร ซึ่งแน่นอนว่าต้องมีผลกระทบต่อแรงงานไร้ฝีมือที่มีการศึกษาค่ำ โดยเฉพาะแรงงานสตรี

สถาบันการศึกษายังไม่มีความคล่องตัวหรือสามารถผลิตบุคลากรให้ทันความต้องการของตลาดที่เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เทคโนโลยีระดับสูงในอนาคตต่อไปอย่างเชื่องช้าไม่ทันกับความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก การแก้ปัญหาดังกล่าวจะอาศัยสถาบันการศึกษาเพียงอย่างเดียวคงไม่ได้ คงต้องมีการปรับนโยบายและกลยุทธ์กันทั้งภาครัฐและเอกชน ในการพัฒนาฝีมือของแรงงานไทย โดยผ่านการศึกษาที่ไม่เป็นทางการและการฝึกอบรมระยะสั้น รวมถึงการยกระดับการศึกษาระยะยาวให้ทันกับความต้องการที่เพิ่มขึ้น มิฉะนั้นเราคงจะไม่สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้

6. คุณสมบัติของบัณฑิตที่พึงประสงค์

การศึกษาถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างคุณภาพของประชาชนเป็นพื้นฐานในการพัฒนาบุคลิกภาพ คุณภาพ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ความคิดเหตุผล ทักษะ ความสามารถ อาชีพ รายได้และอื่น ๆ ทุกประเทศจึงให้ความสำคัญ และต่างมุ่งเน้นที่จะใช้การศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีคุณภาพ

ระบบการศึกษาได้พยายามปลูกฝังสิ่งที่สังคมเลือกแล้วว่าเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา เช่น การถ่ายทอด และปลูกฝัง ระบบคุณค่าบางประการ การอบรมให้มีความรู้ ความชำนาญในแต่ละด้าน เพื่อให้ผู้ที่ผ่านระบบการศึกษา มีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่สังคมพึงประสงค์ การกำหนดโดยระบบความเชื่อ ระบบค่านิยม การกำหนดเป้าหมาย และเนื้อหาของระบบการศึกษาในสังคม มิได้มีอิสระจากระบบเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมวัฒนธรรมของสังคมนั้น เริ่มตั้งแต่การกำหนด ปรัชญาการศึกษาให้สอดคล้องกับปรัชญาทางสังคม (อุทัย คุณเกษม, 2539)

ประเทศไทยได้เปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรม ปรัชญาทางสังคมก็เปลี่ยนไปด้วย เกิดการตีความหมายของคนว่าเป็นการเพิ่มผลผลิตคนในสังคมได้ค่าตอบแทนมากน้อย ตามลักษณะงานที่ทำ วัดคุณค่าคนบนพื้นฐานของผลงานที่ได้กระทำลงไป ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทน เกิดการขีดกัค่านิยมค่าของคนอยู่ที่ผลของงาน มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าสูงสุดใน

การพัฒนากระบวนการศึกษาของไทยเติบโตเร็วมาก เพื่อสนองความต้องการจนกลายเป็นการแข่งขันทำ
แข่งขันการผลิตจึงทำให้ระบบการของไทยกำลังเสี่ยงต่อการสูญเสียเอกภานในเชิงนโยบาย และ
มาตรฐานการศึกษา ตลอดจนการควบคุมประสิทธิภาพในโครงสร้างการผลิต และพัฒนากำลังคน
ของประเทศในระยะยาว (เจ็ซันท์ จงสถิตอยู่ และอมรวิรัช นาคทรพรพ, 2539)

สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งปลูกฝังความรู้ให้บัณฑิต จึงต้องตระหนักถึงความสำคัญของ
ลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจะต้องเป็นที่พึงประสงค์ของหน่วยงาน ทั้งในด้านความรู้วิชาชีพ
และการดำรงความเป็นอยู่ในสังคมส่วนรวม

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช (2532) ได้กล่าวถึงลักษณะของบัณฑิตว่า ควรประกอบด้วย

1. บัณฑิตต้องมีลักษณะเหมือนคนจู้มทรัพย์ ซึ่งหมายถึงความรู้วิชาและแก้ปัญหาต่าง ๆ
บัณฑิตจะต้องเป็นผู้รู้จริง สามารถชี้ทางแก้ปัญหาให้ผู้อื่นและสังคมได้

2. บัณฑิตต้องสามารถชี้ข้อบกพร่องในการทำงานและในตัวเองได้ แต่ต้องกระทำด้วยความ
ระมัดระวัง

3. บัณฑิตควรจะข่มคนที่ควรข่ม

4. บัณฑิตจะต้องเป็นคนฉลาดปราดเปรื่อง

5. บัณฑิตต้องมีความซื่อหุ่่นในตัวเอง

6. บัณฑิตต้องไม่หวั่นไหวเมื่อถูกตำหนิติเตียน หรือสรรเสริญ

7. บัณฑิตต้องสามารถวางตัวเลขโดยไม่มีปฏิบัติต่อทุกข์หรือสุข

นิพนธ์ คนธเสวี (2530) กล่าวถึงลักษณะของบัณฑิตที่ดีไว้ว่า จะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความคิด
มีวัฒนธรรมและศีลธรรมอันดี และมีความซื่อสัตย์ต่ออาชีพ และมุ่งให้ความเจริญแก่อาชีพที่ตนดำเนินอยู่

ประสาน มาลากุล ณ อยุธยา และคณะ (2530) ได้ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตตามความ
ต้องการของผู้จ้างงาน ตามทัศนะของผู้ประกอบการ พบว่า บัณฑิตต้องมีคุณลักษณะดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถ

1.1 คุณสมบัติที่สำคัญ คือ ความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาวิชา

1.2 ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพอันประกอบไปด้วยการ
วิเคราะห์และการแก้ปัญหา การประยุกต์ความรู้ การถ่ายทอด ความรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
ใฝ่หาความรู้ และทักษะเพิ่มเติม มีความสามารถในการประสานงาน รู้จักการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

1.3 ความรู้และความสามารถพิเศษ

นอกเหนือไปจากวิชาชีพแล้ว จะต้องมีความรู้ทางด้านกฎหมายและระเบียบที่
เกี่ยวข้องกับกรวิจัย การบริหาร การวางแผนพัฒนา จิตวิทยา คอมพิวเตอร์ การประชาสัมพันธ์

ต้องหันต่อเหตุการณ์นี้ อาจหมายถึง การเคยมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในขณะที่ศึกษาและการหาความรู้พิเศษเพิ่มเติม เช่น ความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ พิมพ์ดีด และภาษาต่างประเทศต่าง ๆ เป็นต้น

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ประสพสันต์ อักษรมัต (2524) ได้ทำการวิจัยความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต คณะครุศาสตร์จากวิทยาลัยครูภาคกลาง พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานทั้งบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาประเมินในการปฏิบัติงานของบัณฑิตอยู่ในระดับดี ในด้านบุคลิกภาพ ทักษะติดต่ออาชีพครู และมนุษยสัมพันธ์ ประเมินอยู่ในระดับดี ยกเว้นในด้านความสามารถในการสอนที่บัณฑิตและผู้บังคับบัญชา ประเมินความสามารถในการสอนแตกต่างกัน กล่าวคือ บัณฑิตประเมินของคนอยู่ในระดับดี ส่วนผู้บังคับบัญชาประเมินในระดับปานกลาง

สมศรี อ่ำสำอางค์ (2531 : 100 - 131) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณภาพบัณฑิตของโรงเรียน นายเรืออากาศ ตามการรับรู้ของอาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศ และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต” ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์โรงเรียนนายเรืออากาศรับรู้คุณภาพบัณฑิตของโรงเรียนนายเรืออากาศน้อยกว่าการรับรู้ของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตในทุกด้าน ได้แก่ คุณภาพความเป็นทหาร คุณภาพด้านความรู้ความสามารถ คุณภาพด้านการทำงาน คุณภาพด้านคุณธรรม และคุณภาพชีวิต และเมื่อเปรียบเทียบการรับรู้คุณภาพแต่ละด้านพบว่า คุณภาพด้านความเป็นทหาร และคุณภาพด้านความรู้ความสามารถ อาจารย์และผู้บังคับบัญชารับรู้คุณภาพดังกล่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 คุณภาพด้านการทำงานและด้านคุณธรรมอาจารย์และผู้บังคับบัญชารับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 และด้านคุณภาพชีวิตอาจารย์และผู้บังคับบัญชารับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.5

ในงานวิจัยของมาลี นุชยะมา (2538) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่ความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน ในสถานประกอบการเอกชนมีความต้องการบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจมากที่สุด รองลงมา คือ วิทยาการคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ การจัดการทั่วไป คอมพิวเตอร์ศึกษา สถิติประยุกต์ นิเทศศาสตร์ เคมี จิตวิทยาและการแนะแนว ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ส่วนสาขาวิชาอื่น ๆ มีความต้องการพอสมควรและที่น่าสนใจ คือ บัณฑิตคุณวุฒ ค.บ. ก็ยังมีบางสถานประกอบการต้องการรับเข้าทำงานอยู่บ้าง ส่วนคุณลักษณะด้านนิสัย ทักษะดี บุคลิกภาพ สถานประกอบการเอกชนต้องการผู้ปฏิบัติงานที่มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ และความกระตือรือร้นที่จะทำงานมากที่สุด รองลงมา คือ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความรอบคอบ หมั่นเรียนรู้และพัฒนางานให้ดีขึ้น รักในงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ใส่ใจเรียนรู้งานในหน้าที่ให้ดี มนุษยสัมพันธ์ดี มีความอดสาหะ

2. ด้านบุคลิกภาพ

2.1 บุคลิกภาพในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบ ขยันอดทน เสียสละ มีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ละเอียดรอบคอบ มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา มีความกระตือรือร้น และมีทัศนคติที่ดีต่องานและนายจ้างบุคลิกภาพทางสังคม มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นผู้นำ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ประพฤติดี ปรับตัวเข้ากับสังคม มีเหตุมีผล กล้าแสดงออก

2.2 บุคลิกด้านอารมณ์ ร่าเริงแจ่มใส สุขุมเยือกเย็น อ่อนโยน และมีจิตใจเข้มแข็ง

2.3 บุคลิกภาพด้านร่างกาย ต้องมีสุขภาพสมบูรณ์ แคล่วคล่อง ว่องไว กระฉับกระเฉง

3. องค์ประกอบที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต

องค์ประกอบที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต สรุปรจากการอภิปราย เรื่อง บัณฑิตที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้ประกอบการ ระหว่างวันที่ 12 – 13 พฤศจิกายน 2541 ของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต สรุปได้ดังนี้

3.1 สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ ถ้าสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศดี ย่อมส่งผลให้มีขยายตัวของตลาดแรงงานและส่งผลให้บัณฑิตมีงานทำมากขึ้นในปัจจุบัน จะเป็นโอกาสของนายจ้างในการคัดเลือกแรงงานที่ดีและมีค่าจ้างถูก

3.2 ภูมิฐานะของบัณฑิต ถ้าบัณฑิตมีภูมิฐานะที่คิดต่อได้สะดวก รับข่าวสารด้านสมัครงานได้ง่าย ย่อมมีโอกาสในการได้งานทำมากกว่า

3.3 สาขาวิชาตรงผู้ที่สำเร็จการศึกษาต้องสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สาขาที่ขาดแคลนมีโอกาได้งานทำมากกว่า

3.4 ชื่อเสียงของสถาบัน บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันที่เปิดทำการสอนมานาน มีชื่อเสียงดี ย่อมมีผลให้บัณฑิตรุ่นต่อ ๆ มามีโอกาสในการคัดเลือกมากกว่าบัณฑิตที่จบจากสถาบันที่เพิ่งเปิดทำการสอน เช่น มหาวิทยาลัยเก่าแก่กับสถาบันราชภัฏอาจมีความแตกต่างกัน

3.5 ความรู้ความสามารถของบัณฑิต ซึ่งเป็นเรื่องที่วัดยาก แต่ชี้ให้เห็นเมื่อเริ่มทำงานแล้ว

3.6 บุคลิกภาพของบัณฑิต ไม่ว่าจะนายจ้างประเภทใด ย่อมมีความต้องการบัณฑิตที่มีบุคลิกภาพดี ซึ่งหมายถึงคุณลักษณะในด้านความรับผิดชอบ ความขยันอดทน ความมีมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นผู้นำ ควบคุมอารมณ์ได้ดี

3.7 ประสบการณ์ของบัณฑิต บัณฑิตที่มีประสบการณ์ในการทำงานพิเศษ หรือเคยทำงานมาก่อนย่อมมีโอกาสในการทำงานมากกว่าบัณฑิตที่ไม่เคยผ่านงานเลย ประสบการณ์นี้ อาจหมายถึงการเคยมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในขณะที่ศึกษา และการหาความรู้พิเศษเพิ่มเติม เช่น ความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ พิมพ์ดีด และภาษาต่างประเทศต่าง ๆ เป็นต้น

3.8 การทราบถึงศิลปะในการสมัครงาน ผู้ที่มีความต้องการจะทำงานมีความจำเป็นต้องฝึกตนเองให้มีความคล่องแคล่ว สามารถได้ตอบอย่างฉลาดทั้งการพูดและการเขียน นอกจากนี้ยัง

หากพิจารณา และมีความคิดสร้างสรรค์ คุณลักษณะด้านการปฏิบัติสถานประกอบการเอกชน ต้องการผู้ปฏิบัติงานที่มีความคล่องแคล่ว ว่องไว กระฉับกระเฉง เฉลียวฉลาดไหวพริบดี เรียนรู้จนได้รวดเร็วรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติ และสามารถวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาได้

สมชัย วงษ์นาคะ และคณะ (2538) ได้ร่วมกันทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตวิทยาลัยครูในสภวิทยาลัยพุทธชินราช ในด้านภาวะการมีงานทำของบัณฑิต ความคิดเห็นของบัณฑิตในด้านคุณลักษณะของความเป็นคนดี โดยมีบัณฑิตของวิทยาลัยครูทั้ง 4 ในสภวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2535 และ 2536 จำนวน 3,688 คน ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต 600 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างพบว่า บัณฑิตส่วนมากของทุกวิทยาลัยได้งานทำงานที่ทำงานใหญ่รับราชการครู ในสังกัดคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ และบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาได้งานทำตรงกับสาขาวิชาที่มากกว่าสาขาวิทยาศาสตร์และสาขาวิชาศิลปศาสตร์

สาขาที่นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้มากกว่าสาขาอื่น ๆ คือ สาขาวิชาการศึกษา ความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่มีประโยชน์ ส่วนวิชาคอมพิวเตอร์ไม่เคยเรียน และเป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานมาก การเรียนการสอนในวิทยาลัยควรเน้นที่ภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี บัณฑิตต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาการศึกษา และสาขาวิชาศิลปศาสตร์มากกว่า สำหรับปัญหาในการปฏิบัติงานคือ ความรู้ในทฤษฎี หลักการ วิทยาการใหม่ ๆ

บัณฑิตทุก ๆ สาขาวิชาประเมินตนเองเป็นผู้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินผลบังคับบัญชาผู้ใช้บัณฑิตในหน่วยงานทางการศึกษา ต้องการคุณลักษณะของความเป็นคนดีมากที่สุด หน่วยงานที่ไม่ใช่หน่วยงานทางการศึกษา ต้องการคุณลักษณะด้านความสามารถในการปฏิบัติงานอันดับแรก และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตทุกหน่วยงาน ต้องการบัณฑิตที่มีความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2538) ได้สำรวจการทำงานและการว่างงานของกำลังคนระดับกลางและระดับสูง โดยรวบรวมจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในปี 2538 จากต้นสังกัดของสถานศึกษาปี 2538 จากต้นสังกัดของสถานศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี 11,225 คน ระดับปริญญาตรี 104,153 คน ระดับอนุปริญญาหรือปวส. หรือเทียบเท่า 119,087 คน ระดับ ป.กศ. สูง (วิทยาลัยพลศึกษา) 1,692 คน โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า การสำรวจที่เสนอนี้เป็นการประมวลแบบสอบถามที่สำนักงานสถิติแห่งชาติได้รับกลับคืนมา ผลการสำรวจสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษา

1.1 เพศและอายุ ผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2538 เป็นหญิงมากกว่าชาย แต่เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า มีหลายระดับการศึกษาที่เป็นชายมากกว่าหญิง คือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี อนุปริญญา ปวส. หรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ผู้สำเร็จการศึกษากลับจะเป็นหญิงมากกว่าชาย

1.2 สถานภาพการมีงานทำ ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาในระดับต่าง ๆ โดยทั่วไปเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ส่วนหนึ่งจะหางานทำ ซึ่งมีทั้งหางานทำได้และหางานทำไม่ได้ อีกส่วนหนึ่งไม่ได้หางานทำเพราะต้องศึกษาต่อ และมีบางส่วนไม่หางานทำเพราะเหตุผลอื่น ๆ การมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า โดยเฉพาะผู้สำเร็จการการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรีจะมีงานทำเกือบทั้งหมด สำหรับผู้ว่างงานนั้นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่ำมีการว่างงานมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในระดับที่สูงกว่า โดยผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง (วิทยาลัยพลศึกษา) มีการว่างงานมากที่สุด

1.3 ประสบการณ์ในการทำงานและเปลี่ยนงาน พบว่า มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรีเท่านั้น ที่เคยทำงานมาก่อน ในขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา ปวส. ปวท. หรือเทียบเท่า และระดับ ป.กศ.สูง (วิทยาลัยพลศึกษา) ส่วนใหญ่เกินกว่าครึ่งเป็นผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน เมื่อพิจารณาเหตุผลของการเปลี่ยนงานที่คล้ายคลึงกันคือ เนื่องจากการได้รับผลตอบแทนที่ไม่ดีพอเพียง เหตุผลส่วนตัว และไม่ชอบระบบงาน หรือการบริหารงานของนายจ้าง แต่ในกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาดำกว่าระดับปริญญาตรีจะมีเหตุผลหลักของการเปลี่ยนงานอีกประการหนึ่งคือ เป็นการเปลี่ยนงานเพื่อให้สะดวกต่อการไปศึกษาต่อ

2. การทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา สรุปได้ดังนี้

2.1 อาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษารวมทุกระดับที่มีงานทำส่วนใหญ่ประกอบอาชีพวิชาการและปฏิบัติวิชาการ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง รองลงมาคือ อาชีพเสมียน อาชีพที่มีผู้ปฏิบัติงานน้อยมากคือ งานเหมืองแร่ เกษตรกร การประมง การขนส่ง คมนาคม

2.2 ประเภทกิจการของสถานที่ทำงาน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษารวมทุกระดับการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานในหมวดอุตสาหกรรมประเภทบริการ รองลงมาคือ พาณิชยกรรม

2.3 ลักษณะประเภทของหน่วยงาน ถ้าจำแนกตามลักษณะงานประจำและงานลักษณะชั่วคราว พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับการศึกษาที่สูงมีส่วนของการทำงานประจำสูงกว่าการศึกษาในระดับที่ต่ำเมื่อพิจารณาผู้ทำงานประจำในแต่ละประเภทแยกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีทำงานเป็นลูกจ้างในภาครัฐบาล (รวมรัฐวิสาหกิจและเทศบาล) ในสัดส่วนที่สูงกว่าภาคเอกชน และธุรกิจส่วนตัวสูงกว่าในภาครัฐบาล

2.4 รายได้ รวมทุกระดับการศึกษาผู้สำเร็จการศึกษา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป รองลงมาคือ 6,000 - 9,999 บาท ต่ำสุดคือ ต่ำกว่า 4,000 บาทต่อเดือน และผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับที่สูงจะมีรายได้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า นอกจากนี้การสำรวจครั้งนี้เป็นการสำรวจหลังจากการสำเร็จการศึกษาเพียง 1 ปี ดังนั้นรายได้ของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่จึงอยู่ในอัตราที่ใกล้เคียงกับวุฒิของการศึกษา ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำมาก่อนที่

จะสำเร็จการศึกษา อาจจะมีรายได้สูงกว่าคุณวุฒิของการศึกษา นอกจากนั้นยังพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรีจะมีรายได้ต่ำกว่าคุณวุฒิที่สำเร็จ

2.5 การนำความรู้มาใช้กับงาน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทั้งหมดส่วนใหญ่เห็นว่าได้นำความรู้ที่เรียนมาใช้กับงานในระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาตามระดับการศึกษาพบว่า ในกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีคิดว่าได้นำความรู้มาใช้กับงานที่ทำได้มาก ส่วนผู้ที่ทำงานสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและต่ำกว่านั้น เห็นว่านำความรู้มาใช้กับงานได้ในระดับปานกลาง

2.6 การฝึกอบรมความรู้และทักษะเพิ่มเติม พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาและมีงานทำทั้งหมดส่วนใหญ่ เคยผ่านการฝึกอบรมมาก่อน และผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับสูงที่จะได้รับการฝึกอบรมหรือฝึกภาคปฏิบัติในสัดส่วนที่สูงกว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า

2.7 ความพอใจในงานที่ทำ ในด้านความรู้สึกรู้สึกต่องานที่ทำอยู่ผลของการสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่ผู้สำเร็จการศึกษายังไม่พอใจในงานที่ทำอยู่ เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้จบระดับการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรีมีความพอใจในงานที่ทำอยู่เพียงระดับเดียว สำหรับสาเหตุที่ยังไม่พอใจในงานที่ทำ พบว่า ส่วนใหญ่แล้วไม่พอใจในเรื่องรายได้ ถ้าพิจารณาในระดับการศึกษาพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีไม่พอใจในเรื่องระบบงานหรือการบริหารงานของนายจ้าง ส่วนระดับการศึกษาที่ต่ำกว่านั้น ไม่พอใจในเรื่องรายได้ และสวัสดิการมากที่สุด

3. การว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า

3.1 สาเหตุที่ไม่ทำงาน ผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่ทำงาน สาเหตุที่ไม่ทำงานส่วนใหญ่เป็นผู้ไม่หางานทำ รองลงมาคือ หารงานทำไม่ได้ เมื่อแยกพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่มีการทำงานเป็นผู้สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่มีงานทำเพราะไม่หางานทำนั้น ส่วนใหญ่เพราะกำลังศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือในระดับเดิม โดยสำเร็จการศึกษาในระดับต่ำจะศึกษาต่อในสัดส่วนที่สูง สำหรับผู้ที่ไม่หางานทำที่สำเร็จการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีบางส่วน พบว่า เป็นเหตุผลส่วนตัว รองลงมา 19.2 ส่วนในระดับปริญญาตรีกำลังสมัครงานร้อยละ 7.0

3.2 ระยะเวลาในการหางานทำ พบว่า หลังจากสำเร็จการศึกษา สำเร็จการศึกษาออกมาแล้วส่วนใหญ่ใช้เวลาในการหางานทำอย่างต่อเนื่อง

4. ที่ค้นคว้าเกี่ยวกับการที่จะได้งานทำ และการแก้ปัญหาการว่างงาน พบว่า

4.1 ที่ค้นคว้าเกี่ยวกับการที่จะได้งานทำ ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งที่มีงานและไม่มีการทำงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้คล้าย ๆ กัน คือ ต้องช่วยตนเองขยันอดทนไม่เลิกงาน

4.2 ที่ค้นคว้าเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการว่างงาน ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำและไม่มีการทำงานมีความคิดเห็นคล้าย ๆ กัน คือ ส่วนใหญ่เห็นว่ารัฐบาลควรจัดบริการด้านการหางานให้กว้างขวางยิ่งขึ้น รองลงไปคือ ควรจะมีการควบคุมการเข้าทำงานให้เป็นไปอย่างยุติธรรม

4.3 ในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับหน่วยงาน ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งที่มีงานทำและไม่มีงานทำ มีความคิดเหมือนกัน คือ ส่วนใหญ่ต้องการเข้าทำงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ รองลงมาคือหน่วยงานของราชการ แต่เมื่อแยกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่อยากทำงานในองค์กรระหว่างประเทศ รองลงมาคือ ธุรกิจส่วนตัว และในระดับ ป.ศ.สูง (วิทยาลัยพลศึกษา) ต้องการทำงานกับหน่วยงานของทางราชการมากกว่ารัฐวิสาหกิจ

ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ และคณะ (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความต้องการกำลังคนในทัศนะของผู้ประกอบการ ส่วนราชการ ภาคเอกชน และผู้เกี่ยวข้องกับการจ้างงานในท้องถิ่น ปีพุทธศักราช 2545 - 2549 พบว่า อาชีพที่กำลังอยู่ในความสนใจปัจจุบัน และแนวโน้มที่จะขยายตัว 5 อันดับแรกคือ ธุรกิจค้าส่ง/ค้าปลีก การรับบริการถ่ายเอกสาร จัดพิมพ์รายงาน และเข้ารูปเล่มช่างยนต์ และอาชีพบริการ ส่วนธุรกิจที่น่าสนใจ ได้แก่ ธุรกิจบริการและซ่อมคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีเครื่องยนต์และธุรกิจรถยนต์ การขายอาหาร ห้างสรรพสินค้าประเภทขายส่ง การขายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อินเทอร์เน็ต/คอมพิวเตอร์ ตามลำดับ

แนวโน้มของอาชีพที่จะขยายตัวในอนาคต 59 อาชีพ ผู้ประกอบการระบุว่าอาชีพที่มีแนวโน้มเจริญขึ้นมากคือ ช่างซ่อมอุปกรณ์สื่อสารการคมนาคม หรือโทรศัพท์มือถือ ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ พนักงานคอมพิวเตอร์ ช่างยนต์ ช่างซ่อมแอร์บ้านและแอร์รถยนต์ นักวิชาการเกษตร ค้าขาย แพทย์/สัตวแพทย์/พยาบาล ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ช่างไดนาโม พนักงาน การเงินและบัญชี ตามลำดับ สำหรับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในการประกอบอาชีพ ได้แก่ มีมนุษยสัมพันธ์ดี กล้าคิดกล้าตัดสินใจ/ยอมรับฟังเสียงส่วนใหญ่ และพัฒนาตนเองให้ทันยุคสมัยและเทคโนโลยี

วรรณวิภา จัตุชัย และคณะ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความต้องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และแนวโน้มการให้บริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในชุมชนระบบเมืองกรุงเทพมหานคร ช่วงปี 2545 - 2549 พบว่า

1. ความต้องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในชุมชนระบบเมือง

1.1 สถานประกอบการ/หน่วยงานส่วนใหญ่มีบุคลากรเพียงพอแล้ว บุคลากรที่ต้องการเพิ่ม 5 ลำดับแรก คือ บุคลากรด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ ช่างเครื่อง ช่างก่อสร้าง ประชาสัมพันธ์ และฝ่ายขาย การสรรหาบุคลากรใช้การประกาศรับสมัครที่สถานประกอบการ/หน่วยงาน และรับสมัครเป็นการภายใน ส่วนใหญ่มีการกำหนดนโยบายพัฒนาบุคลากร สถานประกอบการ/หน่วยงานประมาณหนึ่งในสามมีหน่วยงานพัฒนาบุคลากร โดยตรงโดยการฝึกอบรม ส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อระบบปริญญาโท และการให้ความรู้เพิ่มเติมโดยการจัดประชุมสัมมนามากที่สุด

1.2 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเกือบทั้งหมดต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา สถาบันที่ถูกเลือกเป็นอันดับ 1 คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่วนของสถาบันราชภัฏโปรแกรมวิชาที่ได้รับเลือกเป็นอันดับ 1 สาขาวิชาการศึกษา คือ โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา

สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ โปรแกรมวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์

1.3 บุคคลอื่น ๆ ต้องการศึกษาคือในระดับอุดมศึกษาตามระบบมากที่สุด ต้องการศึกษาคือในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทเพื่อเพิ่มคุณวุฒิทางการศึกษาประสิทธิภาพการทำงาน และฐานะทางสังคม และต้องการศึกษาคือในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากที่สุด สาขาที่ต้องการสมัครเข้าศึกษาคือเป็นอันดับ 1 ได้แก่ บริหารธุรกิจ สำหรับการฝึกอบรมต้องการฝึกอบรมด้านคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ การบริหาร การจัดการ และเทคโนโลยี ตามลำดับ โดยใช้เวลาอบรมประมาณ 1 เดือน ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

2. แนวโน้มการให้บริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในชุมชนระบบเมือง

2.1 แนวทางและทิศทางในการบริการการศึกษาในอนาคต สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งจะต้องออกนอกระบบ จัดการศึกษาตามกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายโดยจัดการศึกษาทั้งในรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ที่มีความยืดหยุ่น สนองตอบต่อความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคม

2.2 สาขาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ (ชั้นสูง) ภาษาดังประเทศ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ (เคมีโปรโตเคมีคอล) วิทยาศาสตร์อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ชีวภาพ วิศวกรรมเกษตรอุตสาหกรรม วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ กฎหมายมหาชนระหว่างประเทศ (ด้านสิทธิประโยชน์) การพัฒนาองค์กรหรือการจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดการและบริหารธุรกิจขนาดย่อม แมคคาทรอนิกส์ ศิลปศาสตร์ และการฝึกอบรมในเชิงวิชาชีพ

2.3 ลักษณะและรูปแบบการให้บริการทางการศึกษาที่เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนเมือง สถาบันอุดมศึกษาในระบบชุมชนเมืองควรจัดการศึกษาโดยคำนึงถึงพัฒนาการของสังคมในรูปแบบโลกาภิวัตน์ ควรมีรูปแบบการให้บริการทางการศึกษาต่าง ๆ เช่น 1) การฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะด้านที่ตรงกับความต้องการของตลาด 2) สถาบันอุดมศึกษาควรให้บริการทางการศึกษาเชิงบูรณาการ 3) มีหลักสูตรภาษาอังกฤษทุกระดับการศึกษา 4) มีระบบการศึกษาทางไกล 5) มีการให้ทุนการศึกษา 6) การเรียนการสอนมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ 7) มีลักษณะและรูปแบบการศึกษาที่ทำให้ผู้เรียนคิดเป็นแก้ปัญหาเป็น เป็นต้น

3. รูปแบบการให้บริการทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับชุมชนระบบเมืองในอนาคต

สถาบันอุดมศึกษาในอนาคตต้องเป็นนิติบุคคล เป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ มีความเป็นอิสระในระบบการบริหารสถานศึกษา มีการกระจายอำนาจในการบริหารงานและการจัดการภายในองค์กร การจัดการศึกษามุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ มีระบบประกันคุณภาพ

๒๕๖๕

เลขทะเบียน	124634
วันที่	- 7 มี.ค. 2548
เลขหมู่หนังสือ	๐
	๕๒๓๕

การศึกษา มีรูปแบบการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น คอบสนองความต้องการของชุมชนระบบเมือง มีหลักสูตรการเรียนการสอนที่หลากหลาย จัดเก็บค่าเล่าเรียนที่เหมาะสม มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ทั้งในระบบบริหารองค์การและระบบการเรียนการสอน มีหน่วยงานสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถาบัน เช่น สำนักวิจัย ห้องสมุด ศูนย์ภาษา ศูนย์คอมพิวเตอร์ มีเครื่องมือในการคัดเลือกนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพ มีระบบการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาเป็น ผู้นำสังคม กล้าคิดกล้าทำ ใฝ่รู้ มีคุณธรรม และมีมนุษยธรรม มีการจัดสรรทุน การศึกษาในหลายรูปแบบ ทั้งประเภททุนกู้ยืม และทุนให้เปล่า รายได้ของสถาบันควรมีทั้งการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน รวมทั้งการจัดหารายได้จากทรัพยากรที่มีอยู่ของสถาบัน

งานวิจัยต่างประเทศ

Kidanand (1983) ศึกษาและติดตามผลของผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินผลโปรแกรมการเรียนของโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ส่งผลต่อทักษะการทำงานและตำแหน่งหน้าที่ ใน 3 โปรแกรม ได้แก่ โปรแกรมอุตสาหกรรม ธุรกิจ และคหกรรมศาสตร์ เลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้สำเร็จการศึกษาระหว่างปี ค.ศ. 1978 – 1980 จำนวน 2512 ราย ทั้งผู้มีงานทำและไม่มีการมีงานทำ ผลปรากฏว่า โปรแกรมที่เพศชายสนใจศึกษาค่อนข้างมากที่สุด คือ โปรแกรมอุตสาหกรรมและธุรกิจ ส่วนเพศหญิงสนใจในโปรแกรมคหกรรมศาสตร์ โดยให้เหตุผลว่า เพื่อการปรับวุฒิและฝึกฝนทักษะของตนเองให้ดียิ่งขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้มาประกอบอาชีพได้

Barbara (1982) ได้ศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปี ค.ศ. 1972 – 1981 มหาวิทยาลัยเท็กซัส เอและเอ็ม โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในสายอาชีพ เกี่ยวกับการทำงานและการนำความรู้ที่ศึกษาไปใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อประเมินหลักสูตรของสถาบัน ปรากฏว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ได้ทำงานตรงกับความรู้ที่ศึกษา ผู้บังคับบัญชามีความพอใจในผลงาน เนื่องจากมีทักษะและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ผู้สำเร็จการศึกษาได้เสนอแนะให้สถาบันได้มีการสอนที่เน้นเอกลักษณ์ของส่วนบุคคล ฝึกทักษะการพูด การเขียน เพื่อใช้ในการติดต่อให้มากขึ้น รวมทั้งให้บริการคำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการตลาดแรงงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้วย

ซังคิส (Vincent De Senctis 1971 : 3203A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลคุณวุฒิปันธิตทางการศึกษาจากแผนกบริหารการศึกษา และการศึกษาและการแนะแนวของมหาวิทยาลัยรัทเจอร์ส (Rutgers University) มลรัฐนิวเจอร์ซีย์ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1949 – 1969" โดยสอบถามความคิดเห็นของคุณวุฒิปันธิตและผู้บังคับบัญชา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชามีความต้องการให้มหาวิทยาลัยสาธิต

และฝึกความเป็นผู้นำ รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับเทคนิคใหม่ ๆ ทางการศึกษา ส่วนคุยฎิบัณฑิต เห็นว่า ควรสนับสนุนวิธีต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอนระดับปริญญาเอก เช่น การสัมมนาการศึกษาปัญหา เฉพาะราย การศึกษาด้วยตนเองและการฝึกงาน และเห็นว่าประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างเรียนในระดับปริญญาเอก มีประโยชน์ด้านการฝึกทักษะ และด้านการดำเนินชีวิต เช่น คุ้นกับเครื่องมือและวิธีวิจัย ขอบเขตในการบริหารงาน และมีโอกาสได้ฝึกทักษะในการบริหารงานทางการศึกษา

เบนเน็ต (Bennett.M Emyrtle Hayes 1984 : P.84-A) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของคุยฎิบัณฑิตสาขาการให้คำปรึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย โอไฮโอ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1956 - 1982 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลจากผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง เพื่อศึกษาว่าผู้บังคับบัญชามีความรู้สึกรับรู้อย่างไรต่อคุยฎิบัณฑิต และเพื่อต้องการรับทราบข้อเสนอแนะจากผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้างของคุยฎิบัณฑิต ทราบว่า ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษา มีความรู้ระดับปริญญาเอก สาขาศึกษาศาสตร์ และมีประสบการณ์ในการนิเทศ ผู้บังคับบัญชาประเมินคุยฎิบัณฑิตในหัวข้อคุณสมบัติของผู้ให้คำปรึกษาอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม คุยฎิบัณฑิตมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้และความก้าวหน้าทั้งในด้านการศึกษา และการปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชาเสนอให้มีการเพิ่มทักษะทางด้านทฤษฎีการให้คำปรึกษา การบริหาร และการฝึกงาน อย่างไรก็ตาม ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างประเมินคุณภาพของคุยฎิบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยโอไฮโอ ดีเยี่ยม และทัดเทียมมหาวิทยาลัยอื่น ๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ความต้องการบัณฑิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ปี 2543 – 2545 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ซึ่งเป็นผู้ใช้บัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ปี 2543 – 2545 ซึ่งได้ข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหลังสำเร็จการศึกษา จำนวน 1,200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความต้องการบัณฑิต และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้จ้าง/ผู้บังคับบัญชา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ จำนวน 11 ข้อ ด้านบุคลิกภาพ จำนวน 7 ข้อ และด้านคุณธรรม จำนวน 5 ข้อ โดยกำหนดตัวเลือกดังนี้

5	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ และคำถามปลายเปิด (Open End) จำนวน 1 ข้อ

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คณะผู้ดำเนินการวิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาจากทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดรูปแบบและข้อคำถามในแบบสอบถามความต้องการบัณฑิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต
2. ขร่างแบบสอบถามความต้องการบัณฑิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต
3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม ครอบคลุมตัวแปร และตรงกับสภาพความเป็นจริงที่ต้องการศึกษามากที่สุด
4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
5. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง ความต้องการบัณฑิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิตในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมชื่อ - สกุล และที่อยู่ของสถานที่ทำงานของผู้ใช้บัณฑิตจากแบบสอบถามที่บัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์กรอกไว้ในช่วงรับรายงานตัวเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร แล้วจัดส่งแบบสอบถามจำนวน 1,200 ฉบับ ไปยังกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตทางไปรษณีย์พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ของส่งกลับถึงผู้วิจัย ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 525 ชุด และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้จำนวน 508 ชุด คิดเป็นร้อยละ 42.33 ของแบบสอบถามที่จัดส่งให้ผู้ใช้บัณฑิต

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามทุกฉบับที่ได้รับคืนมา
2. นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows ในการวิเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามที่เสนอของผู้ใช้บัณฑิต ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละข้อคำถาม

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณแต่ละชุดถือเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

การเสนอผลแต่ละตอนจะเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางและความเรียง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามที่เสนอของผู้ใช้บัณฑิต วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง ความต้องการบัณฑิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ปี 2543 – 2545 คณะผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต ปรากฏผลดังตารางที่ 1 – 4

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ปรากฏผลดังตารางที่ 5 – 7

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ปรากฏผลดังตารางที่ 8 – 12

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศของผู้ใช้บัณฑิต

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	382	75.2
หญิง	126	24.8
รวม	508	100.0

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 75.2 เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 24.8

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุของผู้ใช้บัณฑิต

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 ปี	38	7.5
31 - 40 ปี	288	56.7
41 - 50 ปี	32	6.3
มากกว่า 50 ปี	150	29.5
รวม	508	100.0

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.7 รองลงมามีอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.5 น้อยที่สุดมีอายุ 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้ใช้บัณฑิต

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	296	58.3
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	212	41.7
รวม	508	100.0

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมาคือ วุฒิศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 41.7

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งงานของผู้ใช้บัณฑิต

ตำแหน่งการงาน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่	237	46.7
รองผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่	100	19.7
ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้างาน/หัวหน้าแผนก	159	31.3
อื่น ๆ	12	2.4
รวม	508	100.0

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหาร/ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมาคือ ผู้จัดการ หัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้างาน/หัวหน้าแผนก คิดเป็นร้อยละ 31.3 น้อยที่สุดคือ อื่น ๆ ได้แก่ รองกรรมการผู้จัดการ ปลัดเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล อาจารย์ 2 ระดับ 7 และผู้ดูแลเด็ก คิดเป็นร้อยละ 2.4 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามที่เสนอของผู้ใช้บัณฑิต ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามที่เสนอของผู้ใช้บัณฑิต จำแนกตามด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ

(n=508)

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ	ระดับความคิดเห็น		การแปลความ
	\bar{X}	SD	หมาย
1. ความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ	3.73	.69	มาก
2. คุณภาพของผลงาน	3.76	.81	มาก
3. การนำความรู้มาประยุกต์ใช้	3.70	.89	มาก
4. ความสามารถในการบริหารจัดการ	3.59	.78	มาก
5. ความสามารถในการใช้ภาษาไทยสื่อสาร	3.84	.83	มาก
6. ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ	2.86	.85	ปานกลาง
7. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	3.50	.77	มาก
8. ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา	3.47	.89	มาก
9. ความสามารถในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ	3.95	.77	มาก
10. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.64	.94	มาก
11. ความสามารถในการสื่อสารและแสดงความคิดเห็น	3.54	.81	มาก
รวม	3.59	.66	มาก

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามที่เสนอของผู้ใช้บัณฑิต จำแนกตามด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ในภาพรวม พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$)

เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 รายการ คือ

1. ความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.73$)
2. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.76$)
3. ความสามารถในการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.70$)
4. คุณภาพของผลงาน ($\bar{X} = 3.59$)
5. การนำความรู้มาประยุกต์ใช้ ($\bar{X} = 3.84$)
6. ความสามารถในการสื่อสารและแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 3.50$)
7. ความสามารถในการสื่อสารและแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 3.47$)
8. ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา ($\bar{X} = 3.95$)
9. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.64$)
10. ความสามารถในการทำงานที่มอบหมายให้สำเร็จ ($\bar{X} = 3.54$)

ส่วนผู้ใช้บัณฑิตที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตอยู่ในระดับปานกลาง 1 รายการ คือ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 2.86$)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต จำแนกตามด้านบุคลิกภาพ

(n = 508)

ด้านบุคลิกภาพ	ระดับความคิดเห็น		การแปลความ หมาย
	\bar{X}	SD	
1. การมีมนุษยสัมพันธ์	3.78	.77	มาก
2. ความสามารถในการตัดสินใจ	3.91	.88	มาก
3. ความสนใจแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตน	3.94	.80	มาก
4. ความเป็นผู้นำ	4.11	.77	มาก
5. ความสามารถในการแก้ปัญหา	3.86	.88	มาก
6. ความเป็นประชาธิปไตย	3.92	.90	มาก
7. ความขยัน อดทน ใฝ่เรียน	3.94	.76	มาก
รวม	3.92	.72	มาก

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$)

เมื่อพิจารณาในรายชื่อ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก หุกรายการ จำนวน 7 รายการ คือ

1. การมีมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.78$)
2. ความสามารถในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.91$)
3. ความสนใจแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตน ($\bar{X} = 3.94$)
4. ความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.11$)
5. ความสามารถในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.86$)
6. ความเป็นประชาธิปไตย ($\bar{X} = 3.92$)
7. ความขยัน อดทน สู้งาน ($\bar{X} = 3.94$)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต จำแนกตามด้านคุณธรรม

(n = 508)

ด้านคุณธรรม	ระดับความคิดเห็น		การแปลความ หมาย
	\bar{X}	SD	
1. ความรับผิดชอบ	3.99	.77	มาก
2. ความซื่อสัตย์สุจริต	4.05	.75	มาก
3. ความมีวินัย	3.76	.76	มาก
4. ความมีน้ำใจ/ความเสียสละ	3.89	.80	มาก
5. การตรงต่อเวลา	3.87	.82	มาก
รวม	3.91	.68	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ด้านคุณธรรม พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ จำนวน 5 รายการ คือ

1. ความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.99$)
2. ความซื่อสัตย์ สุจริต ($\bar{X} = 4.05$)
3. ความมีวินัย ($\bar{X} = 3.76$)
4. ความมีน้ำใจ/ความเสียสละ ($\bar{X} = 3.89$)
5. การตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 3.87$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์
ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของความต้องการรับบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์
เข้าทำงานของผู้ใช้บัณฑิต

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
รับ	468	92.1
ไม่รับ	3	0.6
ไม่ระบุ	37	7.3
รวม	508	100.0

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความสนใจรับบัณฑิตจากสถาบัน
ราชภัฏนครสวรรค์เข้าทำงาน คิดเป็นร้อยละ 92.1 รองลงมาคือ ไม่ระบุ คิดเป็นร้อยละ 7.3 และน้อยที่สุด
คือ ไม่รับ คิดเป็นร้อยละ 0.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับความต้องการรับบัณฑิต
เข้าทำงาน จำแนกตามสถาบันการศึกษา

สถาบันการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาลัยของรัฐ (เทคนิค, อาชีวศึกษา)	49	9.65
วิทยาลัยเอกชน	49	9.65
มหาวิทยาลัยของรัฐ	245	48.23
มหาวิทยาลัยเอกชน	92	18.11
สถาบันราชภัฏ	336	66.14
อื่น ๆ	35	6.89

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการรับบัณฑิตจากสถาบัน
ราชภัฏเข้าทำงานถึงร้อยละ 66.14 รองลงมาคือ มหาวิทยาลัยของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 48.3 น้อยที่สุดคือ
อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 6.89 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับสาขาวิชาที่มีความต้องการ
รับบัณฑิตเข้าทำงาน

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
คอมพิวเตอร์	148	29.13
วิทยาศาสตร์	65	12.80
ภาษาอังกฤษ	118	23.23
คณิตศาสตร์	116	22.83
บัญชี	39	7.68
ศิลปะ	27	5.31
บริหารจัดการ	77	15.16
ทรัพยากรมนุษย์	39	7.68
ดนตรี – นาฏศิลป์	18	3.54
ปฐมวัย	32	6.30
เทคโนโลยีสารสนเทศ	57	11.22
เทคโนโลยีการเกษตร	6	1.18
วิศวกรรมศาสตร์	23	4.53
อื่น ๆ ได้แก่ พลศึกษา รัฐศาสตร์ เสาะฐศาสตร์	43	8.46

จากตารางที่ 10 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการรับบัณฑิตเข้าทำงานใน
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 29.13 รองลงมามีความต้องการรับบัณฑิตในสาขาวิชาที่ใกล้เคียง
กันคือ สาขาวิชาอังกฤษและสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 23.23 และ 22.83 น้อยที่สุดคือ
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 1.18 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับจุดเด่นของบัณฑิต
จากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์

จุดเด่นของบัณฑิต	จำนวน	ร้อยละ
1. มีความรู้ความสามารถ	344	67.72
2. มีความขยันและอดทนสูง	252	49.61
3. เคารพผู้บังคับบัญชา	195	38.39
4. มีความรับผิดชอบและมีน้ำใจ	315	62.01
5. มีความซื่อสัตย์/ตรงต่อเวลา	182	35.83
6. อื่น ๆ ได้แก่ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	33	6.50

จากตารางที่ 11 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่า บัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์มีจุดเด่นในเรื่อง ความรู้ความสามารถ คิดเป็นร้อยละ 67.72 รองลงมา มีความรับผิดชอบและมีน้ำใจ คิดเป็นร้อยละ 62.01 น้อยที่สุดคือ อื่น ๆ ได้แก่ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คิดเป็นร้อยละ 6.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับจุดด้อยของบัณฑิต
จากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์

จุดด้อยของบัณฑิต	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดทักษะในการทำงาน	65	12.80
2. มีความขยันและความอดทนจำกัด	55	10.83
3. ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	8	1.57
4. ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	190	37.40
5. ขาดความมั่นใจ	133	26.18
6. อื่น ๆ ได้แก่ การรักษาเวลา	66	12.99

จากตารางที่ 12 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่า บัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ มีจุดด้อยในเรื่อง ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 37.40 รองลงมา คือ ขาดความมั่นใจ คิดเป็นร้อยละ 26.18 น้อยที่สุดคือ ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดี คิดเป็นร้อยละ 1.57 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

วิธีดำเนินการการวิจัย เรื่อง ความต้องการบัณฑิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ปี 2543 - 2545

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ซึ่งเป็นผู้ใช้บัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ปี 2543 - 2545 ซึ่งได้ข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำหลังสำเร็จการศึกษา จำนวน 1,200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความต้องการบัณฑิต และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้จ้าง/ผู้บังคับบัญชา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม จริยธรรม

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และคำถามปลายเปิด (Open End)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้ใช้บัณฑิต ชื่อ - สกุล และที่อยู่ของสถานที่ทำงานของผู้ใช้บัณฑิตที่สมบูรณ์จากแบบสอบถามที่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษารอกข้อมูลไว้ และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. คณะผู้วิจัยได้ทำการจัดเตรียมแบบสอบถาม หนังสือนำขอความอนุเคราะห์หัวหน้าหน่วยงาน ได้ประเมินผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชา โดยจัดส่งทางไปรษณีย์พร้อมเจ้าหน้าที่ของส่งกลับถึงผู้วิจัยเอง

2. เก็บข้อมูลโดยการส่งแบบประเมิน พร้อมหนังสือนำขอความอนุเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้หัวหน้าหน่วยงานได้ทำการประเมินผู้สำเร็จการศึกษา

3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ ทำการตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลที่ได้รับเบื้องต้น ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 508 ชุด คิดเป็นร้อยละ 42.33 ของทั้งหมด เพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาความต้องการบัณฑิตและคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏตามทัศนะของผู้ได้บังคับบัญชา ในครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ประมวลผลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for Windows

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ความต้องการบัณฑิตและคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏตามทัศนะของผู้ได้บังคับบัญชา ในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สำเร็จการศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 75.2 ส่วนใหญ่มีอายุ 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.7 มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 58.3 มีตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 46.7

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตจากสถาบัน ราชภัฏนครสวรรค์

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ ในภาพรวม พบว่า ผู้ใช้บัณฑิต ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$)

เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 รายการ คือ ความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.73$) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.76$) ความสามารถในการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.70$) คุณภาพของผลงาน ($\bar{X} = 3.59$) การนำความรู้มาประยุกต์ใช้ ($\bar{X} = 3.84$) ความสามารถในการสื่อสารและแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 3.50$) ความสามารถในการสื่อสารและแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 3.47$) ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา ($\bar{X} = 3.95$) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.64$) ความสามารถในการทำงานที่มอบหมายให้สำเร็จ ($\bar{X} = 3.54$)

ส่วนผู้ใช้บัณฑิตที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตอยู่ในระดับปานกลาง 1 รายการ คือ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 2.86$)

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ด้านบุคลิกภาพ ในภาพรวม พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$)

เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ จำนวน 7 รายการ คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.78$) ความสามารถในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.91$) ความสนใจแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตน ($\bar{X} = 3.94$) ความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.11$) ความสามารถในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.86$) ความเป็นประชาธิปไตย ($\bar{X} = 3.92$) ความขยัน อดทน สู้งาน ($\bar{X} = 3.94$)

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ด้านคุณธรรม ในภาพรวม พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$)

เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก ทุกรายการ จำนวน 5 รายการ คือ ความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.99$) ความซื่อสัตย์ สุจริต ($\bar{X} = 4.05$) ความมีวินัย ($\bar{X} = 3.76$) ความมีน้ำใจ/ความเสียสละ ($\bar{X} = 3.89$) การตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 3.87$)

ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดเด่นของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า ส่วนใหญ่มีจุดเด่นในเรื่อง ความรู้ความสามารถ คิดเป็นร้อยละ 67.72 รองลงมา มีความรับผิดชอบและมีน้ำใจ คิดเป็นร้อยละ 62.01 น้อยที่สุดคือ อื่น ๆ ได้แก่ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คิดเป็นร้อยละ 6.50 ตามลำดับ

ส่วนด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดด้อยของบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า ส่วนใหญ่มีจุดด้อยในเรื่อง ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 37.40 รองลงมา คือ ขาดความมั่นใจ คิดเป็นร้อยละ 26.18 น้อยที่สุดคือ ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดี คิดเป็นร้อยละ 1.57 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์เข้าทำงาน ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต

ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความต้องการรับบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์เข้าทำงานถึงร้อยละ 92.1 ด้วยเหตุผล ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสถาบันราชภัฏนครสวรรค์

1. การรับหรือไม่รับบัณฑิตเข้าทำงานนั้น ไม่ได้อยู่ที่สถาบัน แต่ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของตัวบุคคลเป็นสำคัญ
2. สถาบันราชภัฏนครสวรรค์มีอาจารย์หลายท่านที่มีความรู้ความสามารถมาก และเป็นต้นแบบที่ดี
3. เป็นสถาบันของชุมชนเพื่อชุมชน และประเทศชาติที่แท้จริง
4. เป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพในการทำงานมาช้านาน และประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานมากกว่า 80%
5. เป็นสถาบันที่จัดการเรียนรู้ให้นักศึกษาได้ดี มีมาตรฐานทางการศึกษาเป็นที่ประจักษ์ มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้
6. สถาบันมีขั้นตอนการคัดเลือกผู้ที่จะเข้ามาเรียนเป็นขั้นเป็นตอน ผู้ที่จบจึงมีคุณภาพที่ดี
7. สถาบันได้ผลิตบัณฑิตที่ตีเหมาะสมกับตำแหน่งที่ต้องการ
8. เป็นการรองรับบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันในพื้นที่ และทำให้นักศึกษาต่างจังหวัดมีงานทำ
9. สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ได้ผลิตบัณฑิตตรงตามความมุ่งหมาย มีคุณภาพ มีความรู้และความสามารถมาก

10. เป็นสถาบันการศึกษาที่รู้สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง เช่น จังหวัดอุทัยธานี ชัยนาท นครสวรรค์ และพิจิตร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านบัณฑิตของสถาบันราชภัฏนครสวรรค์

1. บัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทัดเทียมกับที่อื่นและมีความขยัน อดทนในการทำงาน
2. บัณฑิตที่จบจากสถาบันแห่งนี้เป็นบุคคลในท้องถิ่น เข้าใจสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้ดี ทำให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ มีประสิทธิภาพมากกว่าผู้ที่มาจากจังหวัดอื่น ๆ
3. บัณฑิตมีคุณภาพและศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่
4. บัณฑิตมีความรอบรู้ สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาวะเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ได้ดี
5. บัณฑิตที่จบจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์มีความรู้ความสามารถตรงตามสาขาวิชาและสายงาน โดยเฉพาะสาขาที่โรงเรียนขาดแคลน
6. บัณฑิตมีความขยัน มีความรับผิดชอบดี มีคุณธรรม จริยธรรมสูง และสามารถปฏิบัติงานร่วมกับ ผู้อื่นได้ดี

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่องความต้องการบัณฑิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ปี 2543 – 2545 มีประเด็นที่สำคัญดังนี้

1. ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ เป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตมีคุณภาพและออกไปสร้างชื่อเสียงรับใช้สังคมมาเป็นเวลานานแล้ว จึงเป็นสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่นที่มีชื่อเสียง ทั้งทางด้านวิชาการ และคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ จึงทำให้หน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะในท้องถิ่นให้ความไว้วางใจในสถาบันฯ เป็นอย่างมาก

2. ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความต้องการรับบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์เข้าทำงานมากที่สุด จากการศึกษาเป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่ ความคิดเห็นส่วนใหญ่จึงต้องการรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ เข้าไปทำการสอนในโรงเรียนของตน เพราะเป็นการผลิตบัณฑิตในพื้นที่ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพ

ปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่นเป็นอย่างดี ไม่มีปัญหาในการปรับตัว จึงเป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการแรงงานของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกันเกี่ยวกับความต้องการบัณฑิตเข้าทำงานในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นสาขาวิชาที่ขาดแคลนในโรงเรียนหรือหน่วยงานต่าง ๆ จึงทำให้เป็นความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาวิชาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นไปตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมเทคโนโลยีทั้งในปัจจุบันและอนาคต จากการวิจัยข้างต้นสถาบันฯ ควรมีการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้บัณฑิต และควรมีการติดตามผลเป็นระยะ ๆ เพื่อที่จะนำผลการศึกษามาแก้ปัญหาการว่างงานของบัณฑิต ตลอดจนจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์นอกเหนือจากการได้รับความรู้ทางด้านวิชาการในชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยให้บัณฑิตได้มีโอกาสหางานทำตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานมากยิ่งขึ้น
2. หน่วยงานต่าง ๆ ในสถาบันฯ ควรให้ความสำคัญในงานวิจัยเกี่ยวกับบัณฑิต โดยที่ทุกฝ่ายควรให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และควรมีมาตรการในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตในเรื่องของชื่อ-สกุล และที่อยู่ของสถานที่ทำงานของผู้บังคับบัญชาให้ชัดเจน เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูลที่ถูกต้องนำมาปรับปรุงและพัฒนาสถาบันฯ ในอนาคตให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

- ประสพสันต์ อักษรมัต. การติดตามผลบัณฑิตครุศาสตร์วิทยาลัยครูภาคกลาง. ปรินญาณพนธ์
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ และคณะ. ความต้องการกำลังคนในทัศนะของผู้ประกอบการส่วนราชการ
ภาคเอกชน และผู้เกี่ยวข้องกับการจ้างงานในท้องถิ่น ปีพุทธศักราช 2545 – 2549. บุรีรัมย์ :
ศูนย์วิจัยและบริการวิชาการ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์, 2543.
- วรรณวิภา จัตุชัย และคณะ. ความต้องการพัฒนาศูนย์บริการชุมชนและแนวโน้มการให้บริการทาง
การศึกษา ระดับอุดมศึกษาในชุมชนระบบเมือง กรุงเทพมหานครช่วงปี 2545 – 2549,
กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2544.
- สมชัย วงษ์นาคะ และคณะ. การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตวิทยาลัยครูในสหวิทยา
พุทธชินราช สหวิทยาลัยพุทธชินราช, 2538. (อัดสำเนา)
- สมศรี อ่ำสำอางค์. น.อ.หญิง. คุณภาพบัณฑิตของโรงเรียนนายเรืออากาศ ตามการรับรู้ของอาจารย์
โรงเรียนนายเรืออากาศ และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ ปรินญาณครุศาสตร์
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สำนักงานสถิติจังหวัดพิษณุโลก. สมุดรายงานสถิติจังหวัดพิษณุโลก. 2538, 103 หน้า.
- สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตสถาบันราชภัฏ. สำนักงานสภาสถาบัน
ราชภัฏ, 2546.
- สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. รายงานการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันราชภัฏในช่วงปี
การศึกษา 2539 – 2540. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, 2541.
- อุทัย คุลยเกษม. การปฏิรูปการศึกษา ความหมาย ขอบเขต และความเป็นไปได้ ปฏิรูปการศึกษา
การสร้างสรรคภูมิปัญญา. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์วิชาการ และมูลนิธิสดศรี –
สฤษดิ์วงศ์, 2539.
- Bennett, m Emyrtle Hayes. "A Follow up Study of the Emplouers of Counselou Education
Doctoral Graduates : The Ohio State University, 1965 – 1982" **Dissertation
Abstracts International** Vol.45 No.01 (July, 1984), P.84-A.
- Senctis Vincent Dr. "A Follow up Study of Educational Doctoral Graduate from The
Department of Educational Administration and Supervision at Rutgers University
The State University of New Jersey 1949 – 1969". **Dissertation Abstracts**, 31
(January 1971) : 3203A.

ภาคผนวก

แบบสอบถามความคิดเห็นความต้องการบัณฑิตและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต
สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต ปี 2543 – 2545

คำชี้แจง

- แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน
 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้จ้างงาน/ผู้บังคับบัญชา
 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 ของบัณฑิตสถาบันราชภัฏนครสวรรค์ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต
 ปี 2543 - 2545
- โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างหรือเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง
 หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นหรือสภาพจริงทำงานมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้จ้างงาน / ผู้บังคับบัญชา

- เพศ
 - ชาย
 - หญิง
- อายุระหว่าง
 - น้อยกว่า 30 ปี
 - 31 - 40 ปี
 - 41 - 50 ปี
 - มากกว่า 50 ปี
- วุฒิการศึกษา
 - ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 - ปริญญาโทหรือเทียบเท่า
 - อื่นๆ (ระบุ).....
- ตำแหน่งปัจจุบัน.....
- ชื่อหน่วยงาน/สถานที่ทำงาน.....
- ตำแหน่งหน้าที่
 - หัวหน้าหน่วยงาน
 - หัวหน้าแผนก/หัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้างาน
 - อื่นๆ (ระบุ)
- ประเภทของหน่วยงานที่สังกัด
 - หน่วยงานราชการ
 - หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
 - หน่วยงานภาคเอกชน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้จ้างงาน/ผู้บังคับบัญชาต่อคุณลักษณะในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา
จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ว่ามีมากน้อยเพียงใด

คุณลักษณะ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ					
1. ความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ					
2. คุณภาพของผลงาน					
3. การนำความรู้มาประยุกต์ใช้					
4. ความสามารถในการบริหารจัดการ					
5. ความสามารถในการใช้ภาษาไทยสื่อสาร					
6. ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ					
7. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์					
8. ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา					
9. ความสามารถในการทำงานที่ได้มอบหมายให้สำเร็จ					
10. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
11. ความสามารถในการสื่อสารและแสดงความคิดเห็น					
ด้านบุคลิกภาพ					
1. การมีมนุษยสัมพันธ์					
2. ความสามารถในการตัดสินใจ					
3. ความสนใจแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตน					
4. ความเป็นผู้นำ					
5. ความสามารถในการแก้ปัญหา					
6. ความเป็นประชาธิปไตย					
7. ความขยัน อดทน สู้งาน					
ด้านคุณธรรม					
1. ความรับผิดชอบ					
2. ความซื่อสัตย์ สุจริต					
3. ความมีวินัย					
4. ความมีน้ำใจ/ความเสียสละ					
5. การตรงต่อเวลา					

2. ถ้าท่านต้องการรับบัณฑิตเข้าทำงาน ท่านจะเลือกผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาใด

- วิทยาลัยของรัฐ (เทคนิค, อาชีวศึกษา)
- วิทยาลัยเอกชน
- มหาวิทยาลัยของรัฐ
- มหาวิทยาลัยเอกชน
- มหาวิทยาลัยราชภัฏ
- อื่นๆ ระบุ.....

3. ในทัศนะคติของท่าน ท่านคิดว่าบัณฑิตที่จบสาขาวิชาใดที่ท่านสนใจจะรับเข้าทำงานมากที่สุด และคิดว่าเป็นความต้องการของตลาดแรงงานด้วยเช่นกัน.....

4. ถ้าท่านต้องการรับบัณฑิตเข้าทำงาน ท่านจะเลือกผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์ หรือไม่

รับ

ไม่รับ

เพราะ.....

5. จุดเด่นของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์

- มีความรู้ความสามารถ
- มีความขยันและอดทนสูง
- เคารพผู้บังคับบัญชา
- มีความรับผิดชอบและมีน้ำใจ
- ซื่อสัตย์/ตรงต่อเวลา
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

จุดด้อยของผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันราชภัฏนครสวรรค์

- ขาดทักษะในการทำงาน
- มีความขยันและความอดทนจำกัด
- ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ขาดความมั่นใจ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ขอขอบคุณในความร่วมมือนี้อย่างสูง

คณะกรรมการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์